

† Ἐπισκόπου Ἀβύδου
Κυρίλλου (Κατερέλου)

ΑΠΟΚΡΥΦΙΣΜΟΣ: Γενικές εισαγωγικές θεωρήσεις

Σεβασμιώτατοι!
Σεβαστοί Πατέρες!
Ἀγαπητοί Ἀδελφοί!

Κατ' ἀρχήν, ὅταν γίνεται λόγος γιά τόν Ἀποκρυφισμό θά πρέπει νά ποῦμε ὅτι πρόκειται γιά μιά γενική ἔννοια πού συμπεριλαμβάνει ἕνα πλῆθος ἀπό πρακτικές πού ἀποσκοποῦν νά ἀποκαλύψουν πράγματα πού δέν μποροῦν νά ἐρμηνευθοῦν κατά τρόπο λογικό καί ἐπιστημονικό. Ἀφοροῦν ἀπόκρυφες πραγματικότητες. Πρόκειται δηλ. γιά ἕνα πλῆθος ἀπό πρακτικές μέ σημεῖο ἀναφορᾶς τόν "πνευματικό κόσμος", τά πνεύματα, ἀγαθά καί πονηρά. Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτοῦ τοῦ πνευματικοῦ κόσμου στό δικό μας αἰσθητό κόσμο εἶναι τά ἀποκρυφιστικά φαινόμενα. Στή λατινική γλῶσσα ὁ ἀποκρυφισμός ὀνομάζεται *occultismus*¹, τό ἐπίθετο δέ *occultus* σημαίνει κάτι τό κεκρυμμένο καί τό μυστικό. Κάποιες φορές τό ἐπίθετο ἀπόκρυφος χρησιμοποιεῖται ὡς συνώνυμο τοῦ "ἑσωτερικός", "ἀντικανονικός", τοῦ "μυστηριώδης" καί "ὑπεραισθησιακός". Στόν Ἀποκρυφισμό ὁ ἄνθρωπος μέ κάποιες προσδιορισμένες ἔνδοκόσμιες ἐνέργειες καί πράξεις ἐπιδιώκει καί ἐπιχειρεῖ νά ἀποκτήσει τή γνώση καί τήν ἐξουσία μιᾶς ὑπερβατικῆς πραγματικότητας πού τίς περισσότερες ἢ ἀρκετές φορές θεωρεῖται ὡς πρόσωπο καί νά χρησιμοποιήσει κατά τό δοκοῦν αὐτή τήν γνώση καί τήν ἐξουσία. Θά μπορούσε μάλιστα νά πει κάποιος ὅτι μέ τίς συγκεκριμένες μεθόδους καί πρακτικές πού χρησιμοποιοῦνται, αὐτή ἡ ὑπερβατική πραγματικότητα εἶναι κατά τό μᾶλλον ἢ ἥττον ὑποχρεωμένη καί ἀναγκασμένη νά ὑποταγεῖ στό θέλημα τοῦ ἀνθρώπου πού τίς χρησιμοποιεῖ. Τέτοιες ἀπόκρυφες πρακτικές ἐξυπηρετοῦντο καί χρησιμοποιοῦνται σέ ὅλες τίς ἐποχές, ὑπάρχουν στό περιθώριο ὅλων σχεδόν τῶν θρησκειῶν, ὑπάρχουν καί σήμερα, ὑπάρχουν στήν Νέα Ἐποχή καί τήν Ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου, ὅπως λέγεται, τήν ἐποχή -

1. Βλ. H. Ot. Wiebus, *Religionen, Sekten, Seelenfänger*, Bindlach 1997, 217-219.

υποτίθεται- μιᾶς νέας διαθήκης μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων καὶ ἀφοροῦν ὄχι μόνο θρησκευόμενους ἢ καλλίτερα θρησκόληπτους ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ ἀνθρώπους πού διακατέχονται ἀπὸ ἓνα ὀρθολογιστικό καὶ ἐκκοσμι-
κευμένο πνεῦμα².

Παρ' ὅτι ὑπάρχει διαθέσιμο στὴν ἀγορὰ ἓνα πλῆθος ἀπὸ βιβλία πού περιγράφουν ὅλες αὐτές τίς μεθόδους καὶ τίς τεχνικές πού εἶναι σέ ὅλους προσιτές, ἐν τούτοις ὁ Ἀποκρυφισμός θέλει νά ἐμφανίζεται ὡς «ἐπιστήμη», ὡς μιὰ ἀπόκρυφη καὶ μυστική ἐπιστήμη. Τό ἀπόκρυφο καὶ μυστικό ἐδῶ δέν ἀφορᾷ κυρίως τὴν ἴδια τὴ μέθοδο καὶ τὴν τεχνική πού ὅπως εἶπαμε εἶναι πολλές φορές γνωστές, ἀλλὰ τὴν ἀγνωσία τῆς ἀσκούμενης ἐπιστήμης σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τό ὑπόβαθρο καὶ τόν τρόπο ἐνεργείας τῆς, ἀφορᾷ δηλαδή τὴν ἐρμηνεία καὶ τὴν ἀληθινὴ κατανόηση τοῦ τρόπου μέ τόν ὁποῖο αὐτὴ παράγει ἀποτέλεσμα. Εἶναι προφανῶς ἄλλο πρᾶγμα νά παρακολουθεῖ καὶ νά γνωρίζει κάποιος τό μηχανικό τρόπο παραγωγῆς τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ ἀποτέλεσματος καὶ ἄλλο ἀσφαλῶς πρᾶγμα νά μπορεῖ νά ἐρμηνεύει καὶ νά κατανοεῖ τό ἴδιο τό φαινόμενο. Ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρά, γίνεται λόγος γιὰ ἀπόκρυφη ἐπιστήμη πού θέλει νά ἐμφανίζεται καὶ νά προσλαμβάνεται ὡς ἐπιστήμη, γιατί οἱ ἀπόκρυφες πρακτικές παράγουν ἓνα ἀποκρυφιστικό ἀποτέλεσμα, ἀποκαλύπτουν μιὰ ἄλλη περιοχὴ τῆς πραγματικότητας -ὅπως βεβαίως ὑποστηρίζεται- πού δέν μπορεῖ νά γίνεῖ ἀντιληπτὴ ἀπὸ ἓνα κανονικό καὶ συνήθη ἄνθρωπο, μέ τὰ ὄργανα καὶ τίς δυνατότητες πού διαθέτει. Στό χῶρο τῆς παραψυχολογίας, γιὰ παράδειγμα, οἱ ἐπιστήμονες ἀναζητοῦν μέ ἐνδοκόσμια λογικά κριτήρια ἐξηγήσεις γιὰ τὰ μέχρι τώρα ἀκατανόητα φαινόμενα ἀποκρυφισμοῦ³.

Στὴν ἱστορία μπορεῖ κανεὶς νά διαπιστώσει περιόδους κατὰ τίς ὁποῖες ὁ Ἀποκρυφισμός ἦταν ἰδιαίτερα δημοφιλῆς. Ἰδιαίτερα σέ περιόδους κοινωνικῶν κρίσεων, κρίσεως τῶν ἠθῶν καὶ σέ περιόδους προσωπικῆς κρίσης τοῦ καθενός μας, κατὰ τίς ὁποῖες παραδοσιακὰ πρότυπα σκέψης καὶ συμπεριφορᾶς τίθενται σέ ἀμφισβήτηση, ὑπάρχει μεγαλύτερη καὶ συχνότερη προσφυγὴ σέ ἀποκρυφιστικές τεχνικές. Ἀπὸ αὐτές τίς ἱστορικές περιόδους -χωρὶς βεβαίως νά ἀγνοοῦμε ὅτι ὁ ἀποκρυφισμός δέν εἶναι σύγχρονο φαινόμενο, συναντῶμενος στὴ λατρεία παλαιῶν θρησκειῶν, στοὺς Χαλδαίους,

2. Βλ. (ἐνδεικτικά) H. Shulze-Berndt, *Sekten-Kulte-Esoterik*, Leipzig 2010, 64. "...Die Anhänger meinen, eine "Wendezeit" habe begonnen. Das Zeitalter der "Fische" werde abgelöst vom Zeitalter des "Wassermanns"".

3. Βλ. π. Ἀλεβιζόπουλος, *Αποκρυφισμός-Γκουρουϊσμός-Νέα Ἐποχή*, Πρέβεζα 1993, 138 ἐπ.

στους Αιγυπτίους, στην Αρχαία Ελλάδα, μεταξύ των άλλων με την Πυθία, τό μέντιουμ τῆς τότε ἐποχῆς καί στή λατρεία τοῦ Θεοῦ Διονύσου- ὀφείλουμε νά ξεχωρίσουμε ἕνα ἐνθουσιαστικό, θά μπορούσαμε νά ποῦμε, κῶμα στά μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα γιά τόν πνευματισμό καί τή Θεοσοφία. Ὁ συγγραφέας τοῦ «Υδροχοϊκοῦ Εὐαγγελίου τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς ἐποχῆς τῶν Ἰχθύων» ἀμερικανός Λήβι Ντόουλγκ ὑπῆρξε ἀποκρυφιστής. Ἡ κήρυκας τῆς Νέας Ἐποχῆς κατά τό πρῶτο ἥμισυ τοῦ 20οῦ αἰῶνα Bailey Alice (1880-1949) ὑπῆρξε ἀποκρυφίστρια. Ἀποκρυφιστική ὑπῆρξε καί ἡ πολύ γνωστή κοινότητα τοῦ Findhorn⁴ στή Σκωτία ἀπό τό 1962. Ἔτσι τό ἐνδιαφέρον γιά ἀποκρυφιστικές τεχνικές παρουσιάζεται στή Νέα Ἐποχή, δειλά ἀπό τή δεκαετία τοῦ '60, κυρίως ὅμως ἀπό τή δεκαετία τοῦ '80 τόν περασμένο αἰῶνα⁵. Ἐκεῖνοι πού ἐπιδίδονται σέ τέτοιες τεχνικές συνήθως δέν ἀνήκουν σέ ἕνα συγκεκριμένο θρησκευμα, ἢ, προφανῶς, τυπικά ἀνήκουν σέ ἕνα θρησκευμα καί στίς περισσότερες περιπτώσεις δέ δημιουργεῖται μία ἄλλη θρησκευτική κοινότητα, στήν ὁποία νά ἀνήκουν ὅσοι ἀσκοῦν τέτοιες μεθόδους καί πρακτικές. Θά μπορούσαμε λοιπόν νά ποῦμε ὅτι μέσα σέ μία ἀπό πολλές πλευρές πλουραλιστική κοινωνία ὁ ἀποκρυφισμός ἀσκεῖται ἀτομικά ἢ ἀπό μικρές ομάδες ἀνθρώπων, ἐνῶ οἱ προϋποθέσεις πού ἀπαιτοῦνται γιά μία τέτοια ἐνασχόληση εἶναι σχεδόν ἀνύπαρκτες ἢ μηδαμινές.

Θά ἔλθουμε τώρα νά δοῦμε κάποιες ἀπό αὐτές τίς τεχνικές τοῦ Ἀποκρυφισμοῦ πού μπορούμε νά τίς διακρίνουμε σ' αὐτές πού ἀποσκοποῦν στήν ἀπόκτηση ὑπεραισθησιακῆς γνώσης καί σ' αὐτές πού ἀποσκοποῦν στήν ἀπόκτηση ὑπερφυσικῆς ἐξουσίας, ἄν καί ἡ διάκριση αὐτή φαίνεται νά εἶναι καθαρά μεθοδολογική καί ὄχι οὐσιαστική, ἀφοῦ μέ τή γνώση προσκρᾶται καί ἡ ἐξουσία, ἡ δύναμη καί ἡ δυνατότητα νά ἐνεργεῖ κάποιος ἀνάλογα. Θά ἀναφερθοῦμε πρῶτα στήν πρώτη κατηγορία πρακτικῶν καί μετὰ θά δοῦμε καί τή δεύτερη.

Εἶναι προφανές ὅτι δύσκολα μπορεῖ νά βρεῖ κανεῖς ἕνα ἄνθρωπο πού νά μή γνωρίζει τόν ἀστερισμό στόν ὁποῖο ἀνήκει πού προσδιορίζεται ἀπό τήν ἡμέρα καί τό μήνα τῆς γέννησής του. Σέ ὅλες τίς ἐφημερίδες καί τά περιοδικά ὑπάρχουν καθημερινά τά ὠροσκόπια. Δέν εἶναι δυστυχῶς ψευδές ὅτι σημαντικοί ἄνθρωποι, ὅταν πρόκειται νά λάβουν τίς ἀποφάσεις τους, εἴτε εἶναι πολιτικοί, εἴτε εἶναι ἐπιχειρηματίες, καλλιτέχνες κ.λπ. ἐνδιαφέρονται καί παρακολουθοῦν προηγουμένως τί τούς συμβουλεύουν τά ἄστρα.

4. Βλ. π. Ἀλεβιζόπουλος, ὅπ.παρ., 129 ἐπ.

5. Πρβλ. Encyclopedia of New Religions. New Religions Movements, Sects and Alternative Spiritualities (Ed. Chr. Patridge), Oxford 2004, 308-309.

Η -άστρολογία έχει ως βασική προϋπόθεση ότι ο άνθρωπος δέν προσδιορίζεται μόνο από τίς καταβολές του, τήν παιδεία του, τήν κληρονομικότητά του και κυρίως από τό θέλημά του, αλλά επίσης από τή διάταξη και τήν κίνηση τῶν ἄστρον και τῶν πλανητῶν κατά τήν ἡμέρα τῆς γεννήσεώς του- και στήν υπόλοιπη διάρκεια τῆς ζωῆς του⁶. Ακουῖμε πολλές φορές νά λέγεται ὅτι, ὅποιος γνωρίζει τό ὠροσκόπιό του, αὐτός γνωρίζει καλλίτερα τόν ἑαυτό του και τό χαρακτήρα του, αλλά και ὅτι μπορεῖ νά διαμορφώσει καλλίτερα τό μέλλον του. Τά περισσότερα ὠροσκόπια συντάσσονται σήμερα από κάποιους πού θέλουν νά θεωροῦν ἑαυτούς ως ψυχολόγους, αλλά και από δημοσιογράφους, γιά τίς ἀνάγκες τοῦ ἐντύπου στό ὅποιο ἐργάζονται. Ὁ καλόπιστος ἀναγνώστης διαβάζει τίς ἐπισημάνσεις και τίς προειδοποιήσεις πού τόν ἀφοροῦν και προσπαθεῖ νά προσαρμοστεῖ ἀνάλογα κατά τόν καλύτερο δυνατό τρόπο στή ζωή του, συμβάλλοντας και αὐτός μέ τό δικό του τρόπο στήν πραγμάτωση τῆς προφητείας πού προδιαγράφεται στό ὠροσκόπιο. Τό βέβαιο ὅμως εἶναι ὅτι ἡ Ἀστρολογία δέν μπορεῖ νά δώσει αὐθεντικές, γνήσιες, οὐδέτερες και ἀντικειμενικές πληροφορίες, γιατί ἡ διάταξη τῶν ἀστέρων και ὁ σύνδεσμος ἀνάμεσα στίς ἀνθρώπινες ιδιότητες και τούς συγκεκριμένους πλανῆτες εἶναι ἀυθαίρετος ἐπιδεχόμενος πολλῶν ἐρμηνειῶν. Ἄλλωστε δέ θά πρέπει νά ξεχνᾶμε ὅτι ὑπάρχει κινεζικό, βαβυλωνιακό και αἰγυπτιακό ὠροσκόπιο πού και μεταξύ τους ἀλλά και σέ σύγκριση μέ τό εὐρωπαϊκό, τό διαμορφωμένο μέ ἐπιρροή τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς θρησκείας, ὠροσκόπιο, δίνουν διαφορετικές ἐρμηνεῖες και προβλέπουν τελείως διαφορετικά πράγματα⁷.

Στίς λεγόμενες περιπτώσεις “αὐτόματης γραφῆς”, πάνω σέ τραπέζι ἢ σέ ἕνα γυαλί τίθενται μέσα σέ κύκλο τά γράμματα τῆς ἀλφαβήτου και οἱ ἀριθμοί ἀπό τό 0 μέχρι τό 9 σέ μιᾶ ἐπίπεδη ἐπιφάνεια και ἕνας δείκτης πού κινεῖται μέ τό δείκτη τοῦ χεριοῦ ἐκείνων πού μετέχουν σ’ αὐτή τήν τεχνική. Θεωρεῖται ὅτι ἡ ἀσυνείδητη, πολλές φορές ὅμως καθοδηγούμενη, κίνηση τοῦ δείκτη πού σταματᾶ σέ συγκεκριμένα γράμματα, συνθέτει τό μήνυμα σέ μιᾶ συγκεκριμένη ἐρώτηση, τῆς ὁποίας ἀναζητεῖται ἡ ἀπάντηση. Αὐτά τά μηνύματα ἀποδίδονται σέ πνεύματα νεκρῶν ἢ σέ ὑπερβατικές δυνάμεις. Στίς περιπτώσεις ὅμως αὐτές ἐκεῖνο πού ἐνδεχομένως συμβαίνει εἶναι ἐπιθυμίες και πληροφορίες πού βρίσκονται στό ὑποσυνείδητο νά μετακινουῦνται στό χῶρο τῆς συνείδησης. Κάτι παρόμοιο συμβαίνει και στίς

6. J. Lewis, Astrology, στό: Encyclopedia of New Religions., 337-338.

7. L. Lewis, ὅπ. παρ., 339: “Outside the West, the two most significant schols of astrology are Chinese astrology and Vedic astrology...”.

περιπτώσεις τῶν ραβδοσκόπων πού ἀναζητοῦν μέ τήν τεχνική τους μέταλλα ἢ νερό στό ἐσωτερικό τῆς γῆς στά πλαίσια τῆς ἐπιστημονικά ἀμφισβητούμενης ραδιαίσθησης μέ τή βοήθεια γήινων ἀκτίνων⁸. Οἱ τεχνικές αὐτές παρέχουν ἀπαντήσεις πού δέν μποροῦν νά ἐρμηνευθοῦν ἐπιστημονικά καί τά ὑπερφυσικά αὐτά φαινόμενα παρέχουν ἀπαντήσεις πού προηγουμένως κανένα ἀπό τά πρόσωπα πού μετεῖχαν σ' αὐτή τή διαδικασία δέν ἐγνώριζε. Στίς περιπτώσεις αὐτές ἡ ἀπόδοση τῶν ἀπαντήσεων καί τῶν μηνυμάτων τους σέ ὑπερβατικές ὑπερφυσικές δαιμονικές δυνάμεις εἶναι περισσότερο βάσιμη ἀπό ὅ,τι ἡ ὁποιαδήποτε προσπάθεια γιά τήν ἐκλογίκευση τοῦ φαινομένου ἢ τόν πιθανό ἐντοπισμό μιᾶς ἀπόκρυφης γνώσης στόν ἄνθρωπο πού τώρα γίνεται συνειδητή. Ἡ ἐρμηνεία πού δίνει κάποιος στά ἀποκρυφιστικά φαινόμενα ἔχει ἀσφαλῶς σχέση καί ἐξαρτᾶται πάντοτε ἀπό τήν ψυχосύνθεση καί τή γενικώτερη κοσμοθεωριακή τοποθέτηση τοῦ παρατηρητή⁹.

Ἄλλες γνωστές καί συνήθεις τεχνικές γιά νά ἀποκτήσει κανείς μέ ὑπερφυσικό τρόπο γνώση εἶναι οἱ λεγόμενες συνεδριάσεις, στά πλαίσια τοῦ πνευματισμοῦ¹⁰, ὅπου ὑπάρχει ἐπικοινωνία καί ἐρωτῶνται πνεύματα νεκρῶν, ἐκεῖ ὅπου τά ἀόρατα αὐτά πνεύματα σηκώνουν τραπέζια ἢ ἄλλα ἀντικείμενα, χτυποῦν πίσω ἀπό τοίχους, κάνουν θόρυβο ἢ μιλοῦν μέσα ἀπό τά στόματα τῶν μέντιουμ ὡς μεσαζόντων διά τοῦ Channeling σέ κατάσταση ὑπνωσης ἢ διαλογισμοῦ, ἐνῶ πολλοί πού ἀσχολοῦνται μέ αὐτά εἶναι καί ὀπαδοί τῆς μετενσάρκωσης. Εἶναι ἡ χειρομαντεία, ὅπου ἡ ἀποκρυπτογράφηση τοῦ χεριοῦ μπορεῖ νά παράσχει πληροφορίες γιά ἕνα πρόσωπο καί γιά τό μέλλον του καί ἡ χαρτομαντεία μέ τίς Tarot κάρτες¹¹. Τά ἀνακατεμένα καί κεκρυμμένα στήν ἀρχή χαρτιά, ὅταν γυριστοῦν ἀνάποδα καί ἀποκαλυφθοῦν, ἀνάλογα μέ τή διάταξή τους, θεωρεῖται ὅτι μποροῦν νά προβλέψουν τό μέλλον ἑνός ἀνθρώπου σέ θέματα κυρίως προσωπικά, οἰκογενειακά καί ἐπαγγελματικά. Ἀκόμα καί ἡ παρατήρηση τῶν ἐντοσθίων ἑνός θυσιασθέντος ζώου ἢ ἀκόμα καί ὁ καφές, ὅπως ὅλοι ξέρουμε, θεωροῦνται ὅτι μποροῦν νά παράσχουν πληροφορίες καί γνώση γιά τό μέλλον.

8. H. - Ot. Wiebus, ὅπ.παρ., 22: "Wüschelrutengänger und Pendler behaupten, sie könnten verborgene Wasseradern, Erdstrahlen oder Bodenschätze orten, aber auch Störfelder in Wohnungen aufspüren".

9. H. - Ot. Wiebus, ὅπ.παρ., 208: "...Menschen, die in persönlichen Krisen stecken oder unter psychischen Störungen leiden, Kontakt zu diesen Zirkeln suchen...".

10. Γιά τίς ποικίλες μορφές πνευματιστικῶν φαινομένων, Βλ. Π. Τρεμπέλας, Πνευματισμός, Ἀθῆναι 1988 (5 ἔκδ.), 43 ἐπ.

11. H. - Ot. Wiebus, ὅπ.παρ., 251-252.

Μιά πολλή διαδεδομένη μέθοδος νά οικειοποιηθῆ κανείς ὑπερφυσικές δυνάμεις ἀποτελεῖ ἡ χρήση δεισιδαιμόνων πρακτικῶν καί τυπικῶν, θά λέγαμε, καί ἡ ἐμπιστοσύνη πού δείχνει κανείς σέ παντός εἶδους φυλακτά¹². Σχετικές παραδόσεις στά πλαίσια αὐτά πού φτάνουν μέχρι τίς μέρες μας ἔχουν ὡς σκοπό νά ἀποτρέψουν τό κακό ἢ τήν ἀτυχία καί νά ἐξασφαλίσουν τήν ἐπιτυχία.

Κάτι τό κακό ἢ ἓνα δυστύχημα περιμένει καί ἀπειλεῖ ἐκεῖνον πού μετά τή Δύση τοῦ ἡλίου καταπιάνεται καί πετάει στάχτη, ὅποιον ἀφαιρεῖ τό δαχτυλίδι τοῦ γάμου του, ὅποιον βλέπει τή νέα σελήνη στήν ἀριστερή πλευρά τοῦ ὤμου του, ὅποιον διαμένει στόν ἀριθμό 13 ἑνός ξενοδοχείου. Ἀντίθετα φέρνει τύχη ἢ συνάντηση καί ἐπαφή μέ ἓνα καπνοδόχο, μέ ἓνα τριφύλλι ἢ μέ ἓνα πέταλο. Πάρα πολλοί ἄνθρωποι φέρουν στό λαιμό τους καί στά χέρια τους ἀλυσίδες, ὅπως αὐτές π.χ. πού φέρουν τήν εἰκόνα τοῦ ζωδίου στό ὅποιο ἀνήκουν πού ταυτόχρονα δέν εἶναι ἀπλές εἰκόνες καλλωπισμοῦ, ἀλλά ἀποτελοῦν σύμβολα ἀποτρεπτικά ἑνός ἐνδεχομένου κακοῦ. Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι πολιτικοί, ἡθοποιοί, ἀκόμα καί ἀθλητές ἔχουν τήν τάση νά φέρουν στίς τσέπες ἀντικείμενα ἢ κομμάτια ἀπό ὑφάσματα, γιά τά ὅποια πιστεύουν ὅτι αὐτά στό παρελθόν ἀπέτρεψαν κάποιο κακό, τό ἴδιο δέ μπορεῖ νά συμβεῖ καί στό μέλλον¹³.

Πολύτιμοι λίθοι πού φέρει κάποιος στό σῶμα του, στά χέρια του ἢ στό λαιμό του ἢ τοποθετοῦνται σέ κάποιο σημεῖο τοῦ σπιτιοῦ, ἀποσκοποῦν στό νά ἀποτρέψουν ἀρνητικά κύματα ἢ ἀρνητική ἐνέργεια καί ἀντίθετα νά τόν ἐξοπλίσουν μέ μιά μυστηριώδη ἐνέργεια πού προσδίδει στόν ἄνθρωπο αὐτοπεποίθηση, ἀσφάλεια, ἐμπιστοσύνη καί υἰγεία. Εἶναι ἡ λεγόμενη διά τῶν πολυτίμων λίθων θεραπεία. Ἡ παρόμοια τεχνική¹⁴ εἶναι γνωστή καί ὡς κρυσταλλομαντεία ἐπιφέρουσα τήν ἐνεργειακή θεραπεία. Ἐνῶ τό φαινόμενο δέν μπορεῖ νά ἐρμηνευθῆ ἐπιστημονικά, πρόκειται προφανῶς γιά μέθοδο πού εἴτε λειτουργεῖ ἀπλῶς ὡς ψευδοφάρμακο εἴτε γιά μιά ἀποκρουστική ἐμπειρία καί ἐνέργεια.

Ἐναλλακτικές θεραπευτικές μέθοδοι, ὅπως τό ἰαπωνικῆς προέλευσης Reiki καί ὁ βελονισμός προσβλέπουν στό νά μεταδώσουν στόν ἀσθενῆ κοσμική ἐνέργεια μέ σκοπό τή θεραπεία του ἀκολουθώντας προκαθορισμένους κανόνες καί τεχνική. Αὐτές οἱ θεραπευτικές μέθοδοι δέν ὑπόσχονται

12. Η. - Οτ. Wiebus, ὅπ.παρ., 168-169.

13. Βλ. π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος, ὅπ.παρ., 188-189.

14. Γιά τίς πνευματιστικές τεχνικές καί τίς τεχνικές τῆς Νέας Ἐποχῆς, Βλ. π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος, ὅπ.παρ., 184 ἐπ.

μόνο τή σωματική υγεία, αλλά και έσωτερική ισορροπία, εϋτυχία και πνευματικό φωτισμό¹⁵. Η έπαφή μέ έξωγήϊνα όντα (άπό τό 1947) και ή ένασχόληση μέ τά όνομαζόμενα γνωστά UFO's έχει σέ πολλές περιπτώσεις άποκρυφιστικές άναγωγές. Αμερικανικές έρευνες έχουν δείξει ότι άνθρωποι πού άσχολούνται μέ τά έξωγήϊνα όντα και ίσχυρίζονται ότι είδαν έξωγήϊνα όντα, έχουν προηγουμένως σχέση και έπαφή μέ άποκρυφιστικές μεθόδους και τεχνικές¹⁶. Είναι δέ χαρακτηριστικό αυτό πού άναφέρει ένας ύπερασπιστής τών UFO's πού είχε έπικοινωνία μαζί τους, ό Bill Couper. Ισχυρίζεται ότι τοϋ άπεκάλυψαν πολλά άποκρυφιστικά πράγματα, πράγματα για τήν μαγεία και τίς θρησκείες. Οί διηγήσεις για συναντήσεις μέ έξωγήϊνα όντα ή για άπαγωγή άπό έξωγήϊνα όντα (διήγηση πού συχνά παρουσιάζεται ως ανάμνηση κατά τή διάρκεια μιās ύπνωσης) παρουσιάζουν όμοιότητες μέ διηγήσεις για φανερώσεις πνευμάτων, για συναντήσεις μέ φαντάσματα, μέ μάγισσες και προσωποποιημένους δαίμονες παρελθόντων αιώων.

Πολύ συχνή, και όχι σπάνια, είναι ή μετατόπιση άπό τήν ύποθετική θεά έξωγήϊνων όντων σέ σχετική σέκτα, όπως ή «παγκόσμια ζωή» και τό «Rael»¹⁷. Ένω οί διηγήσεις για έπικοινωνία μέ έξωγήϊνα όντα έρχονται συχνά στό προσκήνιο άπό σχετικές άναφορές τών μέσων μαζικής ένημέρωσης, δέν μπορεί νά άποκλεισθεϊ και νά παραβλεφθεϊ τό γεγονός ότι ένα μεγάλο τμήμα αυτών τών έμπειριών είναι άπατηλό και μέ δόλο παραπληνητικό, ή, ότι ένδεχόμενα όφείλονται σέ ψυχική διαταραχή. Άπό τήν άλλη πλευρά μιá όρατή έμφάνιση τοϋ ποικιλοτρόπως μεταμορφούμενου Σατανά σύμφωνα μέ τή Βίβλο, όπως είναι σέ όλους γνωστό, δέν μπορεί νά άποκλεισθεϊ, κάτι όμως πού άσφαλώς σημαίνει ότι τό φαινόμενο καθ' έαυτό όντως λαμβάνει χώρα στήν πραγματικότητα και ή έμφάνιση τών έξωγήϊνων είναι άληθινή. Πολύ συχνά αυτοί πού άσχολούνται μέ τά UFO άναζητούν μέ τόν τρόπο αυτό τή φυγή άπό τήν πραγματικότητα και τήν καταφυγή σέ ένα ύπερβατικό κόσμο, τή φυγή άπό τά προσωπικά τους προβλήματα, επιδιώκουν τήν άνύψωση τής αυτοεκτίμησής τους και τήν άναγνώριση άπό άλλους πού δέν είχαν ποτέ μιá άνάλογη έμπειρία.

15. D. Müller, Reiki, στό: Encyclopedia of New Religions..., 233: "Many Western practioners see Reii as part of the range of alternative techniques for healing, and for spiritual and self-development".

16. Andr. Grün Schloss, Ufology and Uforelated Movements, στό: Encyclopedia of New Religions..., 372-378.

17. G. Chrystides, The Raëlian Religion, στό: Encyclopedia of New Religions..., 404.

Μέ φαντασιώδη παίγνια πού δέν μποροῦν νά καταμετρηθοῦν ἀπό ἕνα ἐκλογικευμένο σύστημα σκέψης ἄνθρωποι μέ περίεργες πρακτικές μποροῦν νά ἐμφανίζονται ὡς μάγοι καί νά ἐπιτελοῦν πράγματα πού διαφορετικά φαίνονται ἀπραγματοποίητα¹⁸. Μέ τέτοιες συμπεριφορές, μέ τή χρήση πρακτικῶν πού ἄλλοτε περιορίζονται ἀπλά στό χῶρο τῆς ὑπερβολῆς, ἄλλοτε ὅμως μποροῦν νά συνιστοῦν ἐγκλήματα καί ποινικῶς κολάσιμες πράξεις, ἐπιχειρεῖται ἡ ἔξοδος ἀπό τά προβλήματα τῆς ζωῆς μέ καταστρεπτικά καί ὀλέθρια ἀποτελέσματα.

Ἡ μαύρη μαγεία πού ἀνάγεται σέ δαιμονικές δυνάμεις, ἀλλά καί ἡ λευκή μαγεία πού ἀνάγεται -ὑποτίθεται- σέ θεϊκές δυνάμεις μέ ἀγαθοῦς στόχους προσφέρει στό μεμνημένο σ' αὐτή τή δυνατότητα ἐκφορᾶς προφητικοῦ λόγου ἀκολουθώντας συγκεκριμένα τυπικά, μέ τά ὁποῖα ὑπερβατικές δυνάμεις ἀναγκάζονται νά ἐκπληρώσουν ἀνθρώπινες ἐπιθυμίες. Μάγοι καί μάγισσες διατείνονται ὅτι μέ τή βοήθεια τέτοιων μέσων εἶναι δυνατό νά καταστήσουν ἐφικτή τήν ἐπικοινωνία μέ ἕνα κόσμο ὑπερβατικό. Οἱ ἐπικαλούμενες καί προσκαλούμενες δυνάμεις ὀφείλουν νά προκαλέσουν ζημία ἢ κάτι τό κακό σέ κάποιον, ἢ, ἀντίθετα, κάτι τό καλό. Ἐπιδιώκουν, γιά παράδειγμα εἴτε τήν ἀσθένεια εἴτε ἀκόμα καί τό θάνατο κάποιου πού θεωρεῖται ἀντίπαλος, νά καταστρέψουν τήν ἐπαγγελματική δραστηριότητα ἑνός ἀνταγωνιστοῦ, νά ἐπαναφέρουν ἕναν ἄπιστο σύντροφο, νά θεραπεύσουν μιά ἀσθένεια κ.λπ. Στήν ἰδιαίτερα σκληρή μορφή ὀργανωμένης Μαγείας, σ' αὐτό πού ὀνομάζεται Σατανισμός¹⁹, ἐπιχειρεῖται καί ἐπιτελεῖται πολλές φορές συνειδητά ἡ διαστροφή τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Ἀντί γιά τό Θεό οἱ Σατανιστές λατρεύουν τό Σατανᾶ, φοροῦν ἀνάποδα τό σταυρό, βιβλικά χωρία γιά τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο, καθώς καί ἠθικές ἐπιταγές διαστρέφονται, ἐνῶ ταυτόχρονα καλλιεργεῖται τό συναίσθημα τοῦ μίσους καί τῆς ἐκδίκησης γιά συνανθρώπους. Ἀηδιαστικές σεξουαλικές πράξεις καί θυσίες ζῶων ἐπιχειροῦν νά καταστήσουν οἰκεῖες δαιμονικές δυνάμεις. Οἱ ἄνθρωποι ἐξοπλίζονται μέ ἀπεριόριστες δυνάμεις, χωρίς ποτέ ἢ πολύ δύσκολα νά μποροῦν ψυχικά, πνευματικά καί σωματικά νά ἀποχωρισθοῦν ἀπό τήν πηγὴ τους. Ἡ ἴδρωση τῆς ἐκκλησίας τοῦ Σατανᾶ ἀπό τό Howard Levy (La Vey) στό Σάν Φραντζίσκο ἀκολουθήθηκε ἀπό τή

18. H. Schulze-Berndt, *Sekten-Kulte-Esoterik...*, 55.

19. H. Schulze-Berndt, ὀπ.παρ., 76: "Als einer der berüchtigsten Satanisten gilt immer noch Aleister Crowley (1875-1947), der zunächst Engländer und später US-Amerikaner wurde. Er experimentierte mit Ritualen und Drogen und war Mitglied mehrerer geheimer Bruderschaften".

δημιουργία εκατοντάδων σατανιστικῶν ταγμάτων σέ ὅλο τόν κόσμο²⁰. Οἱ σατανιστές, ὅπως εἶναι βέβαιο, δέν ἀρκοῦνται σέ ἐπικλήσεις πνευμάτων καί δαιμόνων. Προβαίνουν σέ θυσίες ζώων, πόση ἀνθρωπίνου αἵματος, σέ ἀνθρωποθυσίες, σέ χρήση ναρκωτικῶν, σέ ὁμαδικό σέξ, σέ οὐρολαγνεῖες, σέ κοπρολαγνεῖες, σέ μαῦρες λειτουργίες. Τό αἷμα καί τό σέξ εἶναι τά κύρια ὑλικά τῶν σατανολατρῶν. Ἀπό πολλά σχετικά περιστατικά ἀνθρωποθυσιῶν περιοριζόμαστε νά ἀναφέρουμε αὐτό πού ἔγινε πρὶν λίγα χρόνια στό Vitten, κοντά στό Bochum τῆς Γερμανίας, ὅπου ὁ Δανιήλ καί ἡ Μανουέλα Ρούντα βρέθηκαν κατηγορούμενοι καί καταδικάστηκαν, γιατί στίς 6 Ἰουλίου 2001 σέ σατανιστική τελετή κατακρεοῦργησαν τόν 33χρονο Φράνκ Χάγκεν. Τοῦ ἔσπασαν τό κεφάλι, τόν μαχαίρωσαν 66 φορές, ἤπιαν τό αἷμα του καί ἀσέλησαν πάνω στό πτώμα του. Ἡ Μανουέλα Ρούντα ἀπολογούμενη εἶπε ὅτι δέν ἔκαναν τίποτα κακό. Ἀπλᾶ ὑπήκουσαν στήν ἐντολή τοῦ Σατανᾶ²¹.

Συνδεδειγμένο χαρακτηριστικό στοιχεῖο ἀποκρυφιστικῶν πρακτικῶν εἶναι ἡ ἐσωτερική ἀποδοχή μιᾶς ἐλεύθερα διαθέσιμης πνευματικῆς ἐνέργειας πού ἔχει διαρκῆ ἐνεργή δράση στόν κόσμο τῆς ὕλης. Μέ συμβολικές ἐνδοκόσμιες πράξεις καί τεχνικές μπορεῖ αὐτή ἡ ἐνέργεια νά χρησιμοποιηθεῖ πρὸς ἴδιο ὄφελος. Αὐτή ἡ κοσμική ἐνέργεια μπορεῖ νά ἐπικεντρωθεῖ σέ συγκεκριμένα ζωντανά πρόσωπα, ὅπως τά Medium, οἱ μάγοι, οἱ μάγισσες καί ἱερεῖς τῆς μαγείας πού ἰσχυρίζονται ὅτι ἐπικοινωνοῦν μέ πνεύματα καί ψυχές νεκρῶν, ἢ, σέ ἐκτός κόσμου ὄντοτητες, πού μποροῦν, ὑποτίθεται, νά εἶναι ἄγγελοι, παντός εἴδους πνεύματα, πνεύματα ἀνθρώπων, ἐξωγήϊνα ὄντα κ.λπ. Στήν περίπτωση αὐτή τά πρόσωπα αὐτά ἢ οἱ ὄντοτητες αὐτές παίξουν διαμεσολαβητικό ρόλο γιά τήν ἐπενέργεια ἀποκρυφιστικῶν δυνάμεων στή ζωὴ κανονικῶν ἀνθρώπων.

Εἶναι χαρακτηριστικό ὅτι στόν ἐκπολιτισμένο καί ὀρθολογικό κόσμο τῆς Δύσης ὁ ἀποκρυφισμός ἔχει ἐμφιλοχωρήσει μέ τρόπους πού δέν εἶναι ἄμεσα συνειδητοί καί ἀντιληπτοί ἀπὸ τόν πολύ κόσμο, ἀκόμα δέ καί μικρά παιδιά ἔρχονται ἀντιμέτωπα μέ τέτοιες πρακτικές στήν ἀθώα παιδική τους ἡλικία. Ραδιοφωνικές καί τηλεοπτικές ἐκπομπές, κινηματογραφικές ταινίες, ταινίες τρόμου καί θρίλλερ μέ πρωταγωνιστές διάφορα τέρατα ἢ τόν

20. H. - Ot. Wiebus, ὅπ.παρ., 242: "La Vey und Anger taten sich zusammen und gründeten zunächst einen "Magic Circle", aus dem in der Walpurgisnacht 1966 die "Church of Satan" (Satanskirche) entstand".

21. Βλ. Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Βατοπαιδινού, Ὁ Σατανᾶς ὡς δημιουργός ἀποκρυφιστικῶν φαινομένων, στό: Ἀθωνικός Λόγος, Ἅγιον Ὄρος 2010, 196-197.

δράκοντα ή τόν ίδιο τό Σατανά, βιβλία, μέ πιό γνωστά αυτά μέ πρωταγωνιστή τό Harry Potter, τής αγγλίδος συγγραφέως Τζοάν Ρόουλινγκ, αλλά και ηλεκτρονικά παιχνίδια, προβάλλουν κατά τρόπο θετικό αποκρουστικές πρακτικές και δίνουν τήν εντύπωση ότι αυτές οι πρακτικές είναι χρήσιμες για τήν επίλυση πολλών προσωπικών προβλημάτων. Εάν, περαιτέρω προσέξει κανείς και μερικά βιβλία, ακόμα και αυτά που προορίζονται για τήν ψυχαγωγία των παιδιών, εκεί που εξάπτεται ή φαντασία, τό μυστήριο και ό τρόμος, θά παρατηρήσει ότι και εκεί προβάλλονται αποκρουστικές πρακτικές και μέ τόν τρόπο τους τίς διαφημίζουν²². Σέ χιλιάδες τέτοια βιβλία, είτε καλλιεργείται ή φιληδονία, είτε προβάλλονται αποκρουστικά φαινόμενα μέ τήν παρουσία αγγέλων και πνευματικών θεραπευτών, είτε προβάλλεται ή αυτοθεραπεία μέ πολύτιμους λίθους και ή μαγεία ως βοήθεια για τή ζωή. Ένας πρώην μάγος ό Γουΐλιαμ Σνόμπελεν έπισημαίνει: «Σάν ένας πρώην μάγος που υπήρξα μπορώ να πω μέ βεβαιότητα ότι ένα έξυπνο παιδί μπορεί να μάθει και να αξιοποιήσει αυθεντικές μαγικές τεχνικές από τήν μελέτη των βιβλίων αυτών». Τηλεοπτικές σειρές προβάλλουν άκριτα αποκρουστικές πρακτικές κατά τρόπο διασκεδαστικό σε άνύποπτους θεατές, ώστε τό επόμενο βήμα να είναι ή μηχανική μιμητική επανάληψη τους από τους τελευταίους. Σέ πολλά Talkshows εμφανίζονται και φιλοξενούνται ευχάριστα ευτράπελοι εκπρόσωποι του αποκρουσμού μέ σκοπό δήθεν τήν ψυχαγωγία του κοινού.

Ακόμα και στό σχολείο και κατά τή διάρκεια τής επαγγελματικής εκπαίδευσης δέν παραλείπονται συχνά οι αποκρουστικές τεχνικές ως έξάρτημα και μέσο τής εκπαιδευτικής διαδικασίας²³. Από τό νηπιαγωγείο ήδη τά παιδιά μαθαίνουν να ζωγραφίζουν εικόνες που τους βοηθούν στην αυτοσυγκέντρωση και τό διαλογισμό. Τά παιδιά μαθαίνουν να περιγράφουν φανταστικά ταξίδια, ασκούνται μέ ασκήσεις σιωπής και ήσυχίας και εκπαιδεύονται σε μορφές πνευματικού διαλογισμού. Αργότερα οι μαθητές μαθαίνουν τό πόσο άθωο και άκακο είναι να ασχολούνται μέ τίς μορφές αυτόματης γραφής, που περιγράφηκαν παραπάνω και ασκούνται πολλές φορές σ' αυτές τίς τεχνικές. Κατά τή διάρκεια τής παιδαγωγικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας δασκάλων και καθηγητών μελετώνται έσωτερικές και απόκρυφες μορφές διαλογισμού, ενώ για όσους προετοιμάζονται και σπουδάζουν ιατρικά επαγγέλματα γίνεται και μιá εισαγωγή σε έναλλακτικές θεραπευτικές μεθόδους, έξω από τά πλαίσια τής κλασικής

22. Αρχιμ. Σεραφείμ Ζαφείρης, όπ.παρ., 41 έπ.

23. π. Αντ. Αλεβιζόπουλος, όπ.παρ., 225 έπ.

ιατρικῆς. Ανάλογα βέβαια ἀπό τό ἐκπαιδευτικό ἴδρυμα καί τό φορέα του στό περιεχόμενο τῶν σπουδῶν γιά παιδαγωγούς ἀνήκουν οἱ διαλογιστικές ἱατρικές θεραπευτικές μέθοδοι μέ ἀποκρυφιστικό ὑπόβαθρο. Εἶναι πολύ χαρακτηριστικά αὐτά πού πρὶν λίγα χρόνια γράφτηκαν σέ μιά ἔρευνα τοῦ γνωστοῦ γερμανικοῦ περιοδικοῦ Spiegel γιά τόν ἀποκρυφισμό καί ἀφοροῦν μαθητές, ὅπου ἐπισημαίνεται: «Ὁ πνευματισμός ἀποτελεῖ διασκέδαση στόν ἐλεύθερο χρόνο σέ γερμανικά σχολεῖα. Μαγεία καί πίστη στοὺς δαίμονες ἐνθουσιάζουν τοὺς μαθητές, ἰδιαιτέρως τοὺς μαθητές τοῦ δημοτικοῦ καί τῶν τεχνικῶν σχολείων. Ὁ ἀποκρυφισμός θεωρεῖται ὅτι διευκολύνει τό δρόμο γιά ἀνώτερες σπουδές»²⁴. Ὅταν ἀργότερα ζητήθηκε ἀπὸ μαθητές νά γράψουν μιά ἔκθεση ἐκθέτοντας τή σχέση τους μέ τή θρησκεία τους καί κλήθηκαν νά περιγράψουν αὐτή τή σχέση, βρέθηκαν μαθητές πού ἀναφέρθηκαν διεξοδικά στό σατανισμό, θεωρώντας αὐτόν ὡς θρησκεία, ἀπροκάλυπτα ὁμολογοῦντες ὅτι εἶχαν προσωπική ἐμπειρία καί ὅτι μετεῖχαν σέ τελετουργίες μνήσεως καί σέ «μαῦρες λειτουργίες».

Ὅλο καί πιο συχνότερα προσφέρονται γιά τή διακόσμηση τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου τῶν σπιτιῶν σύμβολα καί ξένα θρησκευτικά μαγικά ἀντικείμενα. Πολλές φορές τὰ ἀντικείμενα αὐτά ὁμοιάζουν κατά πολύ μέ αὐτά πού εἶναι οἰκειὰ σέ χριστιανούς ὀρθοδόξους ἢ ρωμαιοκαθολικούς, ὅπως κομποσχοίνια, ἐσταυρωμένοι, ἢ μιά γλυπτή ἀναπαράσταση τοῦ προσώπου τῆς Θεοτόκου, μέ προφανῆ σκοπὸ τὴν ἔκφραση τῶν θρησκευτικῶν ἀναγκῶν καί ἐπιθυμιῶν τῶν ἀνθρώπων καί τό νά καταστήσουν ὄρατὴ τὴ δύναμη ὑπερφυσικῶν δυνάμεων. Στό ἴδιο πλαίσιο σήμερα εἶναι πολὺ ἀγαπητές οἱ ἀναπαραστάσεις μαγισσῶν, μικροὶ ράβδοι ἰνδικοῦ θυμιάματος, ἀφρικανικὲς ἀναπαραστάσεις θεῶν, ἀντικείμενα πού προκαλοῦν βουδδιστικὲς κωδωνοκρουσίες, ἀναπαραστάσεις πυραμίδων, πολύτιμοι λίθοι. Κάποιοι κατά τὴν κατασκευή τοῦ σπιτιοῦ τους ἢ κατά τὴ διαμόρφωση τοῦ ἐσωτερικοῦ χώρου προσπαθοῦν νά προσαρμοστοῦν στοὺς κανόνες τῆς Feng Shui, μιᾶς ἀσιατικῆς “φιλοσοφίας”, σύμφωνα μέ τὴν ὁποία πάνω στὴ γῆ διαχέεται κοσμικὴ ἐνέργεια, ἐνῶ ἡ διάταξη καί ἡ ποιότητα ἐπίπλων, καθρεπτῶν, παραθύρων καί χρωμάτων εἶναι δυνατόν νά ὀδηγήσουν, ὥστε νά λειτουργεῖ, εἴτε γιά τὴν εὐτυχία καί τὴν ὠφέλεια, εἴτε, ἀντίθετα, γιά τὴ βλάβη καί τὴ ζημία τῶν ἐνοίκων²⁵.

24. Der Spiegel 52 (1986) 158. Αρχιμ. Ἐφραίμ Βατοπαιδινός, ὅπ.παρ., 182.

25. S. Lewis, FENG SHUI, στό: Encyclopedia of New Religions., 254: “Good feng shui can only be created when there is balance and harmony between yin and yang, and this leads to harmonious relationships, prosperity, good health and success. Feng shui experts provide

Ακόμα και ο χώρος της προσωπικής διακόσμησης, αλλά και ο χώρος της μουσικής μπορεί να λειτουργούν ως μέσα αποκρυσταλλωμένων σκοπιμοτήτων. Αλυσίδες διακοσμημένες με πέτρες θεωρούνται ότι μεταδίδουν τη δύναμη των λίθων αυτών σε εκείνους που τα φορούν. Αργυρά περιδέραια και παντός άλλου είδους κοσμήματα θεωρείται ότι μπορούν να προστατεύουν τους ανθρώπους και να τους μεταδίδουν θετική κοσμική ενέργεια. CD's με ινδική μουσική διαλογισμού, θρησκευτικές μελωδίες αυτοχθόνων λαών ή σαμανιστικές προσευχές θεωρείται ότι προσδίδουν στους ακροατές αυτών των ειδών μουσικής ήσυχία και πνευματική δύναμη. Ακόμα, μερικές ομάδες του σκληρού Rock τονίζουν τον αποκρυσταλλωτικό τους όριζοντα με την έντονη μουσική τους, με την σκηηνική τους παρουσία, με λόγια, με κείμενα, ακόμα και με την έξωτερική τους συσκευασία και με όλα αυτά αναφέρονται διαφημιστικά και θετικά στο Σατανά, σε δαιμονικά πνεύματα, στο 666, στη μαγεία και τη γοητεία, στο θάνατο και στη σήψη του ανθρώπινου σώματος, στο μίσος και στην άσκηση βίας. Η μουσική που ακούουν σήμερα οι νέοι έχει αδιαμφισβήτητα δαιμονικές αναφορές και επιδράσεις. Και εδώ δεν υπονοείται μόνο το χέβυ μέταλ, το ντέθ μέταλ, το θράς και το σατάνικ metal, όπου τα πράγματα είναι ξεκάθαρα, αλλά και άλλα είδη μουσικής, όπως το τζάζ, μπλούζ, φολκ, πόπ, πάπ, κ.λ.π. Και εδώ σ' αυτήν την εξαλλη μουσική οι στίχοι των τραγουδιών έχουν αποκρυσταλλωτικό περιεχόμενο και οι τραγουδιστές και οι παραγωγοί των τραγουδιών αυτών επιδίδονται σε αποκρυσταλλωτικές δραστηριότητες²⁶.

Αποκρυσταλλωτικές πρακτικές ασκούνται και στο χώρο, όπως ήδη υποδηλώθηκε, της θεραπείας από αρρώστειες στο χώρο της ιατρικής. Ο σκεπτικισμός και η αμφιβολία στην αποτελεσματικότητα της κλασικής ιατρικής οδηγεί πολλούς ασθενείς στην αγκαλιά μιας "εναλλακτικής" ιατρικής²⁷ που τη διακονούν θεραπευτές που δεν είναι γιατροί. Κάποιοι από αυτούς ομολογούν ξεκάθαρα για το αποκρυσταλλωτικό υπόβαθρο των θεραπευτικών τους μεθόδων, όπως είναι οι θεραπευτές της πίστεως, όπως ονομάζονται διάφοροι μάγοι και μάγισσες που υπόσχονται θεραπεία και άλλοι θεραπευτές που υπόσχονται θεραπεία με την επίκληση πνευμάτων. Άλλοι καλύπτονται πίσω από την απόπειρα να στηριχθούν σε ψευδο-

instructions for positioning homes and designing rooms in ways that promise to achieve this. Bad feng shui, created through a lack of balance, brings illness, disaster, accidents and financial loss".

26. Αρχιμ. Σεραφείμ Ζαφείρης, *όπ.παρ.*, 42-46.

27. Αρχιμ. Σεραφείμ Ζαφείρης, *όπ.παρ.*, 75.σ

επιστημονικές μεθόδους, όπως συμβαίνει με τό βελονισμό και άλλες όμοιοπαθητικές μεθόδους θεραπείας, γενικά σε μεθόδους που δεν μπορούν να αντέξουν σε μία έρευνα με καθαρά έπιστημονικά κριτήρια. Έάν κάποιος θελήσει να ασχοληθεί βαθύτερα με τις παραπάνω μεθόδους, γρήγορα θα γίνει φανερό ότι οι αντίστοιχες μαγικές πρακτικές ανάγονται σε δυνάμεις που καθιστούν τά αποκρυφιστικά φαινόμενα καθαρά θρησκευτικά φαινόμενα. Η αναγωγή σε ενέργειες, κύματα και ακτινοβολίες δεν είναι παρά μία άπατηλή προσπάθεια μοντέρνας άπατηλής περιγραφής των αποκρυφιστικών φαινομένων που σίγουρα συγκαλύπτει την ουσία τους.

Ακόμα και οι χριστιανοί περιπίπτουν στον κίνδυνο του αποκρυφισμού, όταν οι παντός είδους θρησκευτικές τελετές και ακολουθίες αποσυνδεδεμένες από την ελεύθερη βούληση και την αυτόνομη κρίση του Θεού θεωρούνται και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως μέσα για να ικανοποιηθούν οι έπιθυμίες τους με τη βοήθεια μιας έξαναγκαζόμενης γι' αυτό θεϊκής δύναμης. Τά μυστήρια της Έκκλησίας ασφαλώς και δεν αποτελούν μαγικές τελετές που τελούνται κατά τρόπο μηχανικό. Κατά τρόπο μαγικό σκέπτεται όποιος θεωρεί ότι, εάν προσεύχεται και πιστεύει σωστά, τότε ο Θεός είναι ύποχρεωμένος να θεραπεύσει υπάρχουσες ασθένειες ή να έπιλύσει οικονομικά προβλήματα. Στην περίπτωση αυτή ή σχέση μας με τό Θεό λειτουργεί σε βάση ανταλλαγής και συναλλαγής, ενώ ταυτόχρονα άμφισβητείται ή κυρίαρχη έξουσία του Θεού να ενεργεί ελεύθερα κατά βούληση. Τότε στη θέση του κυρίαρχου και παντοδύναμου Θεού με τη χρήση ψευδοχριστιανικών μαγικών μεθόδων τίθεται μία υπερβατική δύναμη ύποχρεωμένη να ύπακούει στα κελεύσματα του ανθρώπου.

Πολλές φορές μάλιστα, ακόμα και από Χριστιανούς, γίνεται ή άπερίσκεπτη χρήση αποκρυφιστικών μεθόδων με την άπαραδέκτη δικαιολογία ότι ή έπιθυμούμενη ενέργεια και άποτελεσματικότητα της τεχνικής μπορεί και θα πρέπει να αποσυνδέεται από την άπορριπτόμενη πηγή της ενέργειάς της. Ασφαλώς -και για να είπωθει τό αυτόνομητο- μία τεχνική που στηρίζεται σε αποκρυφιστικές δυνάμεις θα πρέπει να μή χρησιμοποιείται από ένα χριστιανό, ο όποιος γνωρίζει, όσα όφείλει να γνωρίζει, για την πραγματικότητα υπερφυσικών πνευματικών δυνάμεων.

Άλλες φορές οι πιστοί έπιχειρηματολογούν και δικαιολογούνται στον ίδιο τους τον έαυτό με την πεποίθηση ότι βρίσκονται κάτω από τη σκέπη και την προστασία του Θεού, πολύ άπλά ότι είναι καλοί χριστιανοί και καλοί άνθρωποι, γι' αυτό οι αποκρυφιστικές πρακτικές δε θα μπορούσαν να τους προξενήσουν κάποια ζημία. Ασφαλώς, ή πρόνοια και ή προστασία του

Θεοῦ γιά τόν κάθε ἄνθρωπο δέν μπορεῖ νά προστατεύσει καί νά ἐμποδίσει τόν κάθε ἐλεύθερο ἄνθρωπο ἀπό μιὰ προπετῆ ἐπαφή μέ ἀποκρυφιστικές δυνάμεις. Ὄταν ὁ πιστός μέ τή χρήση ἀποκρυφιστικῶν τεχνικῶν προσφεύγει συνειδητά ἢ ἀσυνείδητα σέ δαιμονικές δυνάμεις, τότε ἀσφαλῶς δέν μπορεῖ νά περιμένει βοήθεια ἀπό αὐτές χωρίς ταυτόχρονα νά προδίδει τήν ἐμπιστοσύνη του στό Θεό καί νά «πειράζει» τόν ἴδιο τό Θεό. Καί εἶναι μέν δυνατό, πιστοί χριστιανοί, στήν πραγματικότητα ὅμως ἄνθρωποι χωρίς οὐσιαστικό, ἀληθινό καί ὑγιή σύνδεσμο μέ τήν Ἐκκλησία, νά ἔχουν στή ζωή τους ἐμπειρία δαιμονικῶν δυνάμεων καί τῆς ἀποτελεσματικότητάς τους, στήν πραγματικότητα ὅμως - ἀκόμα καί ἀπό ἀφέλεια - αὐτό ἀποτελεῖ τήν ἀπαρχή γιά νά παραδώσουν τόν ἑαυτό τους καί τή ζωή τους στόν ἀντίδικο διάβολο μέ καταστρεπτικά ἀποτελέσματα στίς σκοτεινές ἀτραπούς τῆς ἀποκρυφιστικῆς τεχνικῆς²⁸.

Κάποιοι ἄλλοι χριστιανοί ἀμφισβητοῦν ἢ ἀρνοῦνται τήν ὕπαρξη καί τή σημασία τῶν δαιμονικῶν δυνάμεων. Μερικές φορές πιστοί ἄνθρωποι, ἐπηρεασμένοι ἀπό τό ὑλιστικό καί ὀρθολογιστικό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς, ἀρνοῦνται τήν πραγματική ὕπαρξη ἀποκρυφιστικῶν φαινομένων. Στήν περίπτωση αὐτή σχετικά βιβλικά χωρία θεωροῦνται εἴτε ὡς ὑπερβολικά, εἴτε ὡς λανθασμένα καί κατά συνέπεια ὡς μή πιστευτά, εἴτε ὡς ἀναφερόμενα σέ ἄλλες ἐποχές. Τέτοιες θεωρήσεις βρίσκονται ἀσφαλῶς σέ ἀντίθεση μέ τό κοσμοεἶδωλο τῆς Βίβλου, σύμφωνα μέ τό ὅποιο ὁ Θεός καί ὁ ἀντίδικος ἡμῶν διάβολος, σέ κάθε στιγμή εἶναι παρόντες στόν κόσμο αὐτό, ὅπως μεταξύ ἄλλων μαρτυροῦν βιβλικά χωρία, Ματθ. 18, 20 καί 28, 20· Ἐφεσ. 2,2· Α' Πέτρ. 5,8. Γιά τό λόγο αὐτό καλοῦνται οἱ χριστιανοί νά ἀγωνιστοῦν πνευματικά (Μάρκ. 16,17· Πράξ. 5, 16· Ἐφεσ. 6, 10-20· Α' Πέτρ. 5, 8) καί νά βοηθήσουν καί τούς ἄλλους ἀνθρώπους νά μήν ἐμπέσουν ἢ νά ἀποδεσμευθοῦν ἀπό ἀποκρυφιστικές τεχνικές. Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Νύσσης κατατάσσει αὐτούς πού καταφεύγουν στούς μάντιες καί τούς μάγους στούς συνειδητούς καί ἀσύγγνωστους ἀρνητές τοῦ Χριστοῦ²⁹. Τοπικές καί

28. Γιά τούς ἐπαπειλούμενους κινδύνους, Βλ. π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος, ὄπ.παρ., 234 ἐπ.

29. PG 45, 226D-228A: "Οἱ δέ πρός γόητας ἀπιόντες, ἢ μάντιες, ἢ τούς ὑπό δαιμόνων καθάρσια τινα καί ἀποτροπιασμούς ἐνεργεῖν ὑπισχουμένους, οὗτοι ἐρωτῶνται δι' ἀκριβείας... Εἰ μέν γάρ ἀθετήσῃ τῆς πίστεως καί πρός τό μή πιστεύειν εἶναι Θεόν τόν παρά τῶν Χριστιανῶν προσκυνούμενον, ἐκεῖνο ἐποίησαν, δηλαδή τῷ κρίματι τῶν παραβάντων ὑπαχθήσονται. Εἰ δέ τις ἀβάστακτος ἀνάγκη κατακρατήσασα τῆς μικροψυχίας αὐτῶν, εἰ τοῦτο προσήγαγε διά τινος ἠπατημένης ἐλπίδος παρακρουσθέντας, ὡσαύτως ἔσται καί ἐπ' αὐτῶν ἡ φιλανθρωπία...".

οίκουμενικές Σύνοδοι, ό 36. Κανόνας τής Συνόδου στή Λαοδικεία³⁰, ό 61. Κανόνας τής Πενθέκτης³¹ καί ό "Αγ. Ιωάννης ό Νηστευτής³² θεσπίζουν αύστηρά έπιτίμια γιά μάντεις καί μάγους καί γιά όσους συμμετέχουν σέ σχετικές δραστηριότητες.

Έάν ρωτήσουμε ένα θεράποντα τών φυσικών έπιστημών νά μās πει τή γνώμη του γιά τό σύγχρονο άποκρυφισμό ή άναμενόμενη άπάντηση είναι ότι πρόκειται γιά ένα άμάλγαμα από δεισιδαίμονες λανθασμένες εκτιμήσεις, από ψευδοεπιστημονικές θεωρήσεις, όπου τά επιστημονικά κριτήρια καί οί επιστημονικές προϋποθέσεις βιάζονται καί παραβιάζονται, εάν δέν έλλείπουν τελείως. Θα μπορούσαμε όμως νά πούμε ότι μιά τέτοια εκτίμηση από τήν προοπτική τών φυσικών έπιστημών μόνο μερικά άποδίδει τό συνολικό φαινόμενο του άποκρυφισμού.

Θά πρέπει άσφαλώς νά έπιστημανθει ότι δίπλα στήν άγυρτία καί στή δεισιδαιμονία τών άποκρυφιστικών πρακτικών ύποκρύπτονται μερικές φορές άγνωστα τελείως φυσικά φαινόμενα, όπως π.χ. στήν άπλή περίπτωση χρήσης όρισμένων φυτών γιά θεραπευτικούς σκοπούς. Από αυτό όμως θα πρέπει νά διακριθει ό άληθινός άποκρυφισμός, ό όποιος δέν μπορεί νά έχει κάποιο επιστημονικό έρεισμα, άφου ανάγεται σέ ύπερφυσικές δαιμονικές δυνάμεις. Από τήν άλλη όμως πλευρά, ένα πλήθος από άπόκρυφες πρακτικές καί μεθόδους "λειτουργούν" χωρίς νά ανάγωνται στήν πραγματικότητα σέ άληθινές ύπερφυσικές δυνάμεις. Αυτό συμβαίνει, είτε όταν άνθρωποι συνειδητά έξαπατώνται γιά τίς νομιζόμενες ικανότητες του διαμεσολαβητή, είτε, όταν ψυχοσωματικές καί αυθυποβαλλόμενες εμπειρίες κατανοούνται έσφαλμένα ως ύπερφυσικές εμπειρίες. Κάποιες φορές επίσης δίδονται άτοπες άποκρυφιστικές έξηγήσεις γιά γεγονότα πού έχουν μιά τελείως φυσική προέλευση καί αίτία. Γιά τό λόγο αυτό θα πρέπει κάποιοι μπροστά σέ ένα φαινόμενο πού εμφανίζεται ως άποκρυφιστικό νά τό έπιμετροα κατ' αρχήν μέ λογικά καί επιστημονικά κριτήρια. Η χρήση αυτών τών κριτηρίων θα καταδείξει ότι ένα πλήθος από φαινόμενα πού παρουσιάζονται ως άποκρυφιστικά δέν είναι τίποτα άλλο παρά άγυρτία.

30. Ρ.-Π. ΙΙΙ, 203: "Ότι ού δεϊ ιερατικούς η κληρικούς, μάγους η έπαοιδούς είναι, η μαθηματικούς, η αστρολόγους, η ποιειν τά λεγόμενα φυλακτήρια...".

31. Ρ.-Π. ΙΙ, 442-443: "Οί μάντεσιν έαυτούς εκδιδόντες..., υπό τόν κανόνα πιπτέτωσαν τής έξαετίας...Τίς γάρ, κοινωνία φωτί προς σκότος; ως φησιν ό Απόστολος, η τίς συγκατάβασις ναω Θεου μετά ειδώλων; η τίς μερίς πιστω μετά άπίστου; τίς δε συμφώνησις Χριστω προς Βελίαρ;".

32. Ρ.-Π. ΙV, 434-435. (Εκ του Κανονικού του Αγ. Ιωάννου του Νηστευτου).

Δίπλα σ' αυτές τις φαινομενικά αποκρυφιστικές, όχι όμως ακίνδυνες μεθόδους, υπάρχουν πρακτικές που ανάγονται σε αληθινές υπερφυσικές αποκρυφιστικές δυνάμεις. Έδω ό κίνδυνος υποταγής και εξάρτησης γι' αυτούς που τις ασκούν είναι πραγματικά μεγαλύτερος και μπορεί να φτάσει μέχρι τη δαιμονοποίηση. Όποιος ένασχολεῖται έντατικά και ασκεί τέτοιες πρακτικές διακινδυνεύει τη διατάραξη της ισορροπίας της προσωπικότητάς του μέ εμφανή πολλές φορές την αστάθεια χαρακτήρος και γνώμης, την κατάθλιψη, παντός είδους νευρώσεις, δυσκολίες στην επικοινωνία και τάσεις αυτοκτονίας³³. Τόσο οί αληθινές, όσο και οί φαινομενικά αληθινές πρακτικές οδηγούν σε πνευματική και ψυχική εξάρτηση. Ο άνθρωπος στίς περιπτώσεις αυτές χάνει την αληθινή του επαφή μέ τόν κόσμο της πραγματικότητας και μπροστά στά δύσκολα προβλήματα της καθημερινότητας, αναζητᾶ καταφύγιο στίς αποκρυφιστικές τεχνικές. Τότε οί πληροφορίες από τό υπερπέραν μέ την πάροδο του χρόνου γίνονται απόλυτα πιστευτές, έτσι ώστε για κάποιο διάστημα -τουλάχιστον- να υπερβαίνεται τό ἄγχος και ό φόβος για τό μέλλον και τά αισθήματα ανασφάλειας μπροστά σε μιά προδιαγεγραμμένη πορεία ζωής. Η φυγή από την αληθινή πραγματικότητα συνοδεύεται σε κάποιες περιπτώσεις από τη χρήση ναρκωτικῶν, μέ τη διάπραξη ἐγκλημάτων και ἀθέμιτων σεξουαλικῶν πράξεων³⁴.

Από την Αγία Γραφή, τόσο από την Παλαιά, όσο και από την Καινή Διαθήκη οί πιστοί καλοῦνται κατηγορηματικά να απέχουν από αποκρυφιστικές πρακτικές. Από τά πολλά σχετικά χωρία που θά μπορούσε ἐδῶ να αναφέρει κανείς, χαρακτηριστικό είναι αυτό του Δευτερονομίου³⁵ που λέγει τά ἑξῆς: «Οὐχ εύρεθήσεται ἐν σοί περικαθαίρων τόν υἱόν αὐτοῦ ἢ τήν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντεῖαν, κλυδωνιζόμενος και οἰωνιζόμενος, φαρμακός ἐπαίδων ἐπαιοιδήν, ἐγγαστρίμυθος και τερατοσκόπος ἐπερωτῶν τούς νεκρούς. ἔστι γάρ βδέλυγμα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα». Δηλ., «Δέν πρέπει να υπάρξει μεταξύ σας Ἰσραηλίτης, ό όποῖος, διά να εξαγνίση τάχα τόν υἱόν ἢ τήν θυγατέρα του, θά περνᾶ αὐτούς διά του πυρός. Ἡ ἄλλος, ό όποῖος θά ζητεῖ μαντείας ἢ θά λέγει μαντεῖες ἢ θά παρατηρεῖ σημεῖα και οἰωνούς για να εξακριβώσει τό μέλλον. Δέ θά υπάρχει μεταξύ σας μάγος που θά ψάλλει μαγικές ῥδες, ούτε άνθρωπος που θά φαίνεται όμιλῶν από την κοιλία, ούτε τερατοσκόπος που θά παρατηρεῖ

33. Καταστροφικές "Λατρεῖες", ὅπ.παρ., 25.

34. π. Αντ. Αλεβιζόπουλος, ὅπ.παρ., 243 ἐπ.

35. Δευτ. 18, 10-12.

τάχα τέρατα στὸν οὐρανό, γιὰ νὰ προλέγει τό μέλλον, οὔτε ἄλλος (πνευματιστής) πού θά ἐρωτᾷ τούς νεκρούς. Ἐκεῖνος πού θά πράττει αὐτά, εἶναι μισητός καί ἀποκρουστικός ἐκ μέρους Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου». Ἄλλα βιβλικά χωρία πού θά μπορούσε ἐνδεικτικά νὰ ἀναφέρει κανεῖς εἶναι τό Δευτ. 20, 6.27. Πράξεις 16, 16 ἐξ. Γε καί Γαλ. 5, 20. Εἶναι προφανές ὅτι σύμφωνα μέ τή μαρτυρία τῆς Βίβλου, αὐτά πού σήμερα θεωροῦνται ὡς ἀποκρυφιστικά φαινόμενα, ἀποδίδονται σέ δαιμονικές δυνάμεις. Ὅλες οἱ ὑπερφυσικές δυνάμεις πού δέν ἀποτελοῦν ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ καί δέ βρίσκονται προφανῶς σέ συμφωνία καί δέν ἐκφράζουν κατά τήν ἔκφασή τους τή βιβλική ἀλήθεια σέ ὅ,τι ἀφορᾷ τό Θεό καί τόν ἄνθρωπο ὀφείλουν νὰ χαρακτηρισθοῦν ὡς δαιμονικές. Ὁ π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος παρατηρεῖ³⁶ χαρακτηριστικά: “Τό Ἅγιο Πνεῦμα δέν διανέμει τά δῶρα του ἀναγκαστικά, ἐπειδή κάποιος παρακολούθησε κάποια σεμινάρια καί ἔμαθε κάποιες τεχνικές...Τό δῶρο δέν ἐξαγοράζεται, γιατί δέν εἶναι καρπός ἀγάπης καί ἡ ἀγάπη δέν παρέχεται ἀναγκαστικά ἀπό τόν Θεό”.

Οἱ ἀποκρυφιστικές πρακτικές ὑποχρεώνουν τόν ἄνθρωπο νὰ ἀποδευθεῖ ἀπό ἠθικούς φραγμούς καί ἀναστολές. Ὅταν ἡ ἀποκρυφιστική πρακτική ἀσκεῖται μέ ἀκρίβεια, τότε κατ’ ἀνάγκη προκύπτει τό ἐπιθυμητό ἀποτέλεσμα, ἀκόμα καί ὅταν ἡ ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια εὐτελιζέται καί ἡ ἀνθρώπινη ὑπαρξη παραμορφώνεται. Τό τί σημαίνει αὐτό τό τελευταῖο, ἀποδεικνύεται καλύτερα ἀπό ἀδιαμφισβήτητα πραγματικά γεγονότα πού ἤλθαν στό φῶς καί εἶναι ἀδιαμφισβήτητα. Θά μπορούσε νὰ ἀναφέρει κανεῖς περιστατικά πού ἀφοροῦν ξένες χῶρες. Ἄς περιοριστοῦμε ὅμως ἐνδεικτικά σέ κάποια πού ἀφοροῦν τήν Ἑλλάδα καί συγκλόνησαν τήν κοινή γνώμη, ἀλλά μᾶλλον πρός στιγμήν: Τό 1972 στά Χανιά τῆς Κρήτης γυναῖκα προχωρημένης ἡλικίας ψήνει στό φούρνο τῆς γειτονιάς ἀνθρώπινο κεφάλι, τοῦ ὁποῦ τοῦ μυαλό προοριζόταν νὰ τό φάει κάποιος γιὰ νὰ τόν κάνει νὰ παντρευτεῖ τήν κόρη της³⁷. Τό 1981 καταδικάζεται στήν Ἀθήνα ἡ μάγισσα τοῦ Μοσχάτου πού ἰσχυριζόταν ὅτι ἦταν ψυχαναλύτρια μέ σπουδές στήν Καλιφόρνια στήν ἐφηρμοσμένη ψυχολογία, πού καλοῦσε πνεύματα, ἔσφαζε περισσότερα καί τελοῦσε ἀποκρυφιστικές τελετές ἐκπληρώνοντας ἀθέμιτα αἰτήματα τῶν πελατῶν της³⁸. Ἀπό τό 1990 παρατηροῦνται συστηματικές εἰσβολές μάγων καί σατανιστῶν σέ νεκροταφεῖα πού ἀναζητοῦν

36. Βλ. π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος, *Αὐτογνωσία-Αὐτοπραγμάτωση-Σωτηρία*, Πρέβεζα 1991, 124.

37. Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Βατοπαιδινός, *ὄπ.παρ.*, 198 (ὑποσ. 50, Περ. Ἐπίκαιρα, 6.10.1972).

38. Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Βατοπαιδινός, *ὄπ.παρ.*, 198 (ὑποσ. 51, Ἐφ. Ἀκρόπολις, 27.9.1981).

νεκροκεφαλές και ὄστᾶ νεκρῶν γιά τίς τελετές τους. Τό 1992 ἀποκαλύπτεται ὅτι δέκα νέοι ἐπιτελοῦν σέ ἀκατοίκητο σπίτι στό Χαλάνδρι τελετές μαύρης μαγείας. Τήν ἴδια χρονιά ἀποκαλύπτεται ὅτι τό ἴδιο συμβαίνει σέ σχολεῖα τοῦ Βόλου και τῆς Κέρκυρας³⁹. Λίγο ἀργότερα αὐτοκτονεῖ στό Ἡράκλειο Κρήτης μαθήτρια πού εἶχε ἐμπλακεῖ σέ τελετές σατανολατρείας⁴⁰. Τό 1993 καθηγήτρια στήν Κοζάνη ἔβαλε τούς μαθητές νά ἐπιτελοῦν τελετές μαύρης μαγείας συνοδευόμενες ἀπό σεξουαλικές πράξεις κατηχώντας τους: «Μήν πιστεύετε στήν Ἐκκλησία και τό Χριστό. Αὐτά εἶναι ψέμματα». Πιό γνωστή ἔγινε ἡ ομάδα τῆς Παλλήνης στήν Ἀττική, ὅπου τά μέλη τῆς ὁμολόγησαν δύο ἀνθρωποθυσίες, μιᾶς 30χρονης γυναίκας και μιᾶς 15χρονης νεαρᾶς στή διάρκεια σατανιστικῶν τελετῶν. Περιστατικά μέ σεξουαλικές μαγεῖες και θυσίες ζώων ἔχουν καταγγελεθῆ στήν Αἴγινα, στό Ὠρωπό, τό Παλαιό Ψυχικό και τό Χολαργό Ἀττικῆς⁴¹. Τά παραδείγματα αὐτά ἀρκοῦν και τά συμπεράσματα εἶναι αὐτονόητα.

Οἱ ἀποκρουφιστικές πρακτικές ἐνισχύουν τήν ἀτομικότητα και τήν ἐγωκεντρικότητα. Ὁ Ἀποκρουφισμός δέν προϋποθέτει καμιᾶς μορφῆς ὀργανωτικές δομές και τύπους, μπορεῖ δέ νά ἀσκεῖται γιά τήν ἱκανοποίηση τῶν σκοπῶν του, χωρίς νά χρειάζεται προηγουμένως νά τούς δικαιολογεῖ και νά τούς ὑπερασπίζεται. Ὁ ἐνασχολούμενος σχετικά δέν ὑποτάσσεται στή θέληση ἑνός κάποιου Θεοῦ οὔτε σέ μιᾶ ἄλλη γῆϊνη αὐθεντία. Ἡ ὑπερφυσική δύναμη ἀντίθετα, πρέπει κατά τά φαινόμενα νά ὑποταγεῖ στή σκοπιμότητα τοῦ ἀποκρουφιστοῦ.

Οἱ ἀποκρουφιστικές τεχνικές μποροῦν νά ὀδηγήσουν ἀκόμα και στή δαιμονοποίηση τοῦ ἀνθρώπου⁴². Στήν Ἁγία Γραφή, στήν ἴδια τή ζωή, συναντῶνται συγκεκριμένα συμπτώματα, σωματικά πνευματικά και ψυχικά, αὐτῆς τῆς κατάστασης: Ὑπερφυσική δύναμη, τύφλωση, μή ἐλεγχόμενες σωματικές κινήσεις, φυσική ἀναισθησία, σκέψεις αὐτοκτονίας, κάθε μορφῆς νοσηρότητα, ἔλλειψη ἐνδιαφέροντος γιά τή ζωή, διχασμός τῆς προσωπικότητας, ἀποστροφή σέ κάθε τι τό πνευματικό, δύναμη, ἀκόμα, γιά τήν πραγματοποίηση θαυμάτων. Βεβαίως, θά πρέπει νά διευκρινιστεῖ ὅτι κάποια ἀπό τά συμπτώματα, ἀπό αὐτά πού ἀναφέρθηκαν και αὐτά πού δέν ἀνα-

39. π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος, *Σατανιστικές Παγίδες*, 7. Ἀρχιμ. Ἐφραίμ Βατοπαιδινός, ὅπ. παρ., 199.

40. π. Γεράσιμος Ζαμπέλης, *Σατανισμός και νεολαία. Ὁ κίνδυνος πού ἀπλώνεται*, Ἀθήνα 1994, 142-143.

41. π. Γεράσιμος Ζαμπέλης, *Σατανισμός. Τά παιδιά μας ἀπειλοῦνται*, Ἀθήνα 1996, 19-20.

42. Βλ., σχετικά, π. Ἀντ. Ἀλεβιζόπουλος, ὅπ.παρ., 243 ἐπ.

φέρθηκαν, παρουσιάζονται κατά τόν ίδιο τρόπο και μέ τήν ίδια μορφή, ως συμπτώματα ψυχικῶν διαταραχῶν. Γιά τό λόγο αὐτό, εἶναι πολύ σημαντική ἡ διάκριση ἀνάμεσα στήν ψυχική διαταραχή καί στό δαιμονισμό. Ἐάν σέ κάποιον παρατηροῦνται κάποια ἀπό τά παραπάνω συμπτώματα, ἐάν αὐτός εἶχε κάποια σχέση καί συμμετοχή σέ ἀποκρυφιστικά φαινόμενα καί ἐάν αὐτό προκύπτει ὡς ἀποτέλεσμα πνευματικῆς διάκρισης, τότε εὐκολότερα μπορεῖ νά γίνει λόγος γιά δαιμονισμό. Βεβαίως ὁ ἄνθρωπος πού ζῆ μακριά ἀπό τό Θεό, δέν μετέχει συνειδητά στά μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας καί ἀσχολεῖται μέ ἀποκρυφιστικές πρακτικές ἐπικαλούμενος δαιμονικές δυνάμεις, εἶναι ἐκεῖνος πού εἶναι περισσότερο ἀπό ὅλους ἐκτεθειμένος στόν κίνδυνο αὐτό.

Ἡ ἐνασχόληση μέ τόν ἀποκρυφισμό ἔχει μεταξύ τῶν ἄλλων καί σχέση μέ τό πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καί τήν ἀνάγκη πολλῶν ἀνθρώπων στήν ἐποχή μας, νά στρέψουν τήν προσοχή τους πέρα καί πάνω ἀπό αὐτό πού εἶναι γήϊνο καί κοσμικό καί πέρα καί πάνω ἀπό αὐτό πού μπορεῖ νά ἐρευνηθεῖ καί νά ἐλεγχθεῖ ἐπιστημονικά. Ἐπειδή δέ ἡ ἐνασχόληση αὐτή, ὅπως τουλάχιστον ἀρχικά φαίνεται στήν ἀρχή καί γιά τούς πολλούς, δέ φαίνεται νά παρουσιάζει παρενέργειες καί νά δημιουργεῖ ὑποχρεώσεις, γιά τό λόγο αὐτό ὁ ἀποκρυφισμός κατορθώνει νά δημιουργεῖ θύματα ἀνάμεσα σέ ἀφελεῖς, ἀνήσυχους καί ἀνασφαλεῖς ἀνθρώπους.

Από τήν ἄλλη πλευρά, ὅπως ἡ ἴδια ἡ Ἁγία Γραφή μᾶς βεβαιώνει ὁ ἀποκρυφισμός κατορθώνει νά παρουσιάζει ἐκπληκτικά καί θαυμαστά πράγματα καί ἀποτελέσματα πού δυσκολεύουν περισσότερο τήν ἀναζήτηση τῆς ἀληθινῆς αἰτίας του καί τήν ἐρμηνεία τους. Συμβαίνει αὐτό πού προδιαγράφει ὁ εὐαγγελιστής Ματθαῖος «Ψευδόχριστοι καί ψευδοπροφῆται δώσουσι σημεῖα μεγάλα καί τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατόν καί τούς ἐκλεκτούς»⁴³. Οἱ ἀντίθετες δαιμονικές δυνάμεις εἶναι δυνατό νά παράσχουν ὑπερφυσικές γνώσεις καί ἐξαιρετικές ικανότητες. Κανείς ὅμως δέ θά πρέπει νά παρασύρεται ἀπό τό γεγονός ὅτι ὁ Σατανᾶς μπορεῖ νά μεταμορφώνεται καί σέ ἄγγελο φωτός.

Ὁ διάβολος εἶναι μισάνθρωπος, θεομάχος καί ἀνθρωποκτόνος καί ἔργο του εἶναι ἡ ἀπώλεια τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Μ. Βασίλειος ἐπισημαίνει ὅτι ὁ διάβολος πρῶτα μίσησε τό Θεό καί ἀποστάτησε. Ἐπειδή ὅμως δέν μπορεῖ νά βλάψει τό Θεό, ὅλη του ἡ πονηρία κατευθύνθηκε στήν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τόν ἄνθρωπο. Συμβαίνει αὐτό πού συμβαίνει μέ κάποιον πού ὀργίζεται μέ τό

43. Ματθ. 24, 24.

βασιλιά, ἐπειδή ὁμως δέν μπορεῖ νά ἀντιπαρατεθεῖ μαζί του ὑβρίζει καί καταστρέφει τήν εἰκόνα τοῦ βασιλιά⁴⁴. Παρόμοια καί ὁ Ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης τονίζει ὅτι μετά τό μέγα ἀξίωμα τῆς υἰοθεσίας τοῦ ἀνθρώπου ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ, ὁ διάβολος τόν ἐπιβουλεύεται περισσότερο, ὅταν βλέπει τό κάλλος τοῦ νέου ἐν Χριστῶ ἀνθρώπου πού σπεύδει στήν οὐράνια πολιτεία, ἀπό τήν ὁποία ἐκεῖνος ἐξέπεσε⁴⁵.

Εἴτε μέ τό κάλυμμα ἀγαθῶν πνευμάτων ἢ πνευμάτων νεκρῶν στόν πνευματισμό, εἴτε ἀγαθῶν πνευμάτων στή λευκή μαγεία, εἴτε ἐμφανέστατα στή μαύρη μαγεία καί στό σατανισμό, ἀληθινός ἀπώτερος σκοπός τοῦ διαβόλου εἶναι νά προετοιμάσει τό δρόμο τοῦ Ἀντιχρίστου. Μέ τήν ἠθική τοῦ νεοσατανιστή Aleister Crowley (1875-1947) «κάνε ὅ,τι θέλεις, αὐτός εἶναι ὁ νόμος», μέ τήν ἀναστροφή τοῦ Μωσαϊκοῦ δεκαλόγου καί τῶν Μακαρισμῶν τοῦ Χριστοῦ, οἱ ἀποκρυφιστές προετοιμάζουν τό δρόμο γιά ἓνα νέο “Μεσσία”. Ὅλα συντείνουν καί ὀφείλουν σέ μιά παγκοσμιοποίηση τῆς θρησκείας, τῆς θρησκείας τοῦ μέλλοντος, τό τέλος τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἰχθύος (δηλ. τοῦ Χριστιανισμοῦ) καί τήν Νέα ἐποχή πού ἀναπροσανατολίζει τήν ἀνθρώπινη συνείδηση σέ νέες πηγές ἀληθείας, τήν ἐποχή τοῦ Ὑδροχόου, ὅπου ὁ ἀναμενόμενος κοσμικός ἡγέτης θά εἶναι τελικά ὁ Ἀντίχριστος⁴⁶.

Ἡ ἐξάπλωση τοῦ ἀποκρυφισμοῦ στίς μέρες μας φέρνει θλίψη, προκαλεῖ φρίκη καί ὀδηγεῖ σέ ἀπόγνωση, ὅσους ἀντιμετωπίζουν τό θέμα ἀνθρώπινα καί μέ ὀρθολογιστικό πνεῦμα. Ὅσοι ὁμως τό θεωροῦν ἀπό ἄλλη ὀπτική γωνία, ἔχουν τή διάκριση καί εἶναι σέ θέση νά τό ἀντιμετωπίζουν θεολογικά, γνωρίζουν αὐτό πού λέγει ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ὅτι «μείζων ὁ ἐν ἡμῖν ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ». Ὁ ἀγώνας μας εἶναι ἐναντίον ἀνθρώπων πο-

44. PG 31, 1456C: “Μισάνθρωπος, ἐπειδή καί θεομάχος. Ἐμίσησε πρότερον, ἐτραχηλίασε κατά Θεοῦ παντοκράτορος... Ἐπειδή εἶδε τόν ἀνθρωπον καί εἰκόνα καί ὁμοίωσιν Θεοῦ, τήν ἑαυτοῦ πονηρίαν ἐκένωσεν· ὡσπερ εἶ τις ἀνθρωπος ὀργισθείς τήν εἰκόνα λιθάζοι, ἐπειδή τόν βασιλέα οὐ δύναται, τό ξύλον τύπτον, τό τήν μίμησιν ἔχον”.

45. PG 46, 597B: “Διά τοῦτο καί τό τῆς υἰοθεσίας ἀξίωμα, καί ὁ διάβολος ἡμῖν ἐπιβουλεύει σφοδρότερον· βασκάνῳ τηκόμενος ὀφθαλμῶ, ὅταν βλέπη τοῦ νεογενοῦς ἀνθρώπου τό κάλλος, σπεύδοντος πρός τήν οὐράνιον πολιτείαν, ἀφ’ ἧς ἐκεῖνος ἐξέπεσε”.

46. Γιά τόν τρόπο θεώρησης τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐκ μέρους τῶν σατανιστῶν βλ. τήν εἰδικότερη ἐπισήμανση τοῦ Chr. Partidge, Satanism, στό: Encyclopedia of Religions, 336: “...However, many Satanists claim that their religion is not simply an inversion of Christianity. It is rather a “self-religion”, which encourages egocentricity and personal development, und has little interest in actively opposing Christian doctrine and practice. Nevertheless, for whatever reason, Satanists do vehemently oppose Christian doctrine, symbolism and practice, judging Christian civilization to be corrupt and hypocritical”.

νηρῶν καί γοήτων (2 Τιμ. 3, 13), στοιχείων τοῦ κόσμου (Κολ. 2, 20), τῆς φιλοσοφίας καί τῆς κενῆς ἀπάτης (Κολ. 2, 8), πνευμάτων πλάνης καί διδασκαλιῶν δαιμονίων (1 Τιμ. 4, 1), γραωδῶν μύθων (1 Τιμ. 4, 7), βεβήλων κενοφωνιῶν καί ἀντιθέσεων τῆς ψευδωνύμου γνώσεως (1 Τιμ. 6, 20).

Ὅταν μιλοῦμε γιά τόν ἀποκρυφισμό αὐτό δέν τό κάνουμε γιά νά περνοῦμε τόν καιρό μας, ἤ, γιά νά ἔχουμε ἤσυχη τή συνείδησή μας ἀπέναντι στήν τεράστια ποιμαντική μας εὐθύνη. Δέν τό κάνουμε οὔτε γιά νά ἐνσπείρουμε τή τρομολαγνεία, οὔτε γιά νά καλλιεργήσουμε τή σατανοφοβία. Τό κάνουμε γιατί ὁ ἀποκρυφισμός συνιστᾷ ριζική ἄρνηση τῆς χριστιανικῆς μας ταυτότητας, διάρρηξη τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθαρσίας πού δεχθήκαμε κατά τό βάπτισμα. Τό κάνουμε γιατί ἀπό τή συζήτησή μας καί τόν προβληματισμό μας προκύπτει ἀναγκαῖα ἡ ἀξία τοῦ πνευματικοῦ ἀγώνα πού ὀφείλει νά διεξαγάγει ὁ κάθε ἄνθρωπος στή ζωή του, γιά νά παραμείνουμε συνεπεῖς στή χριστιανική μας κλήση καί σοβαροί ἀπέναντι στήν πορεία ζωῆς πού συνειδητά ἐπιλέξαμε. Τό κάνουμε, γιατί ἔχουμε καθῆκον νά ἀφυπνίσουμε τόν ἑαυτό μας καί τό ποίμνιο πού μᾶς ἐμπιστεύθηκε ὁ Θεός. Ἡ μεγάλη εὐθύνη μας εἶναι πρόδηλη.